

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ИСКЕ ДӨРЕШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«05» декабрь 2025 ел

№ 3/3

**Тукай муниципаль районы Иске Дөреш авыл җирлеге муниципаль
вазыйфаларын даими нигездә биләүче затларны иминиятләштерү тәртибе
һәм шартлары турында нигезләмәне раслау хакында**

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законны, 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексын гамәлгә ашыру максатында

КАРАР БИРДЕ:

1. Тукай муниципаль районы Иске Дөреш авыл җирлеге муниципаль вазыйфаларын даими нигездә биләүче затларны иминиятләштерү тәртибе һәм шартлары турында нигезләмәне расларга.
2. Әлеге карарны авыл җирлегенең рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында урнаштырырга.
3. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә һәм аның гамәлләре 2026 елның 1 январеннан барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.

Иске Дөреш авыл җирлеге Башлыгы,
Совет Рәисе

Р.М. Дусадбеков

Тукай муниципаль районы Иске Дөреш авыл жирлеген муниципаль вазыйфаларын даими нигездә биләүче затларны иминиятләштерү тәртибе һәм шартлары турында нигезләмәне
раслау хакында

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә эшләнә һәм Тукай муниципаль районы Иске Дөреш авыл жирлеген муниципаль вазыйфаларын даими нигездә (алга таба - муниципаль вазыйфалар) биләүче затларны иминиятләштерү тәртибен һәм шартларын билгели.

1.2. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның гомере һәм сәламәтлеген муниципаль вазыйфаны биләүнең бөтен чоры дәвамында иминиятләштерелергә тиеш.

1.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пункты 1 һәм 2 пунктчаларында каралган иминият очраклары килеп чыкканда, әгәр муниципаль вазыйфаны биләүче затның үлеме яки инвалидлыгы муниципаль вазыйфаны биләү чорында булган гариплек, имгәнү яки авыру нәтижәсендә килеп чыккан булса, муниципаль вазыйфаны биләү туктатылганнан соң бер ел эчендә иминият түләвен алу хокукы саклана.

1.4. Вәкаләтләрен муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар башкарган Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Дөреш авыл жирлеген муниципаль хакимият органнары иминиятләштерүчеләр булып торалар.

1.5. Иминиятләштерелгән затлар булып муниципаль вазыйфаны биләүче затлар тора.

2. Иминият шартнамәсе

2.1. Иминиятләштерү шартнамәсе иминиятләштерелгән зат (файда алучы) файдасына иминиятләштерүче белән иминиятче арасында Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә тәүлегенә 24 сәгать дәвамында иминият яклавы белән бер календарь елга төзелә.

2.2. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пункты 1 пунктчасында күрсәтелгән иминият очраклары өчен иминият шартнамәсендә иминиятләштерүче тарафыннан файда алучылар даирәсе билгеләнә. Мәжбүри тәртиптә иминиятләштерүче тарафыннан иминият шартнамәсендә файда алучылар сыйфатында иминиятләштерелгән затның вафат булган көненә аның белән теркәлгән никахта торучы ире (хатыны), иминиятләштерелгән затның ата-анасы (уллыкка алучылары), иминиятләштерелгән затның бабасы һәм әбисе - аның ата-анасы булмаган очракта, әгәр алар аны кимендә өч ел тәрбияләсәләр яки матди яктан карасалар, иминиятләштерелгән затның үги әтисе һәм үги әнисе - әгәр алар аны кимендә биш ел тәрбияләсәләр яки матди карап торсалар, иминиятләштерелгән затның 18 яшькә житмәгән яки аннан да өлкәнрәк балалары, әгәр алар 18 яшькә кадәр инвалид булсалар, шулай ук белем алуны тәмамлаганчы, әмма 23 яшькә житкәнче, оештыру-хокукий формаларына һәм милек формаларына бәйсез рәвештә, мәгариф оешмаларында белем алучы иминиятләштерелгән зат тәрбияләнүчеләре. Файда алучылар иминият шартнамәсендә муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар биргән мәгълүмат нигезендә

иминиятлөштөрүчө тарафыннан билгелэнгән тәртиптә күрсәтелә. Иминият шартнамәсендә файда алучылар күрсәтелмәгән очракта, иминиятлөштерелгән затның варислары граждан законнарында билгелэнгән тәртиптә файда алучылар дип таныла.

2.3. Муниципаль вазыйфаны биләүче затның муниципаль вазыйфаны биләве төзелгән иминият шартнамәсенә гамәлдә булу срогы тәмамланганчы туктатылуы муниципаль вазыйфаны биләүне туктаткан датадан муниципаль вазыйфаны биләүче күрсәтелгән затка карата аның гамәлдә булуы туктатылуга китерә. Муниципаль вазыйфаны биләүче затка карата иминият шартнамәсе вакытыннан алда туктатылган очракта, күрсәтелгән нигез буенча иминиятче муниципаль вазыйфаны биләүче шушы затны иминиятлөштөргә бәйле рәвештә түлэнгән иминият премиясен муниципаль вазыйфаны биләүче әлегә затка карата иминият шартнамәсенә калган гамәлдә булу срогына пропорциональ өлешендә әлегә Нигезләмәнең VII бүлегендә билгелэнгән тәртиптә кире кайтара.

3. Иминият очраклары

3.1. Иминият очраклары булып тора:

- 1) иминиятлөштерелгән затның муниципаль вазыйфаны биләү чорында, шулай ук муниципаль вазыйфаны биләү туктатылганнан соң бер ел эчендә муниципаль вазыйфаны биләү чорында алган гариплек, имгәнү яисә авыру нәтижәсендә вафат булуы;
- 2) иминиятлөштерелгән затка муниципаль вазыйфаны биләгән чорда, шулай ук муниципаль вазыйфаны биләгән чорда алган гариплек, имгәнү яки авыру аркасында муниципаль вазыйфаны биләү туктатылганнан соң бер ел эчендә инвалидлык билгеләү;
- 3) муниципаль вазыйфаны биләгән чорда иминиятлөштерелгән затның имгәнүе яки травма алуы;
- 4) иминиятлөштерелгән затның медицина бәяләмәсе нигезендә сәламәтлеге торышы буенча муниципаль вазыйфаны биләүне туктату өчен нигез булган һәм инвалидлык билгеләүгә бәйле булмаган авыру алуы.

4. Иминият суммалары һәм иминият премияләре күләмнәре

4.1. Иминиятлөштерелгән затларга (файда күрүчеләргә) түләнә торган иминият суммаларының күләмнәре биләгән муниципаль вазыйфа буенча айлык акчалата түләүдән чыгып, 1,2 коэффициентын (алга таба - акчалата түләү) кулланып билгеләнә.

4.2. Иминият суммасын исәпләгәндә биләгән муниципаль вазыйфа буенча иминият очрагы башланган көнгә билгелэнгән акчалата түләү, аның артуын (индексациясен) исәпкә алып исәпкә алына.

4.3. Иминият очраклары килеп чыкканда, иминият суммалары түбәндәге күләмнәрдә түләнә:

1) иминиятлөштерелгән зат муниципаль вазыйфаны биләгән чорда вафат булган очракта, шулай ук муниципаль вазыйфаны биләгән чорда алган гариплеге, имгәнүе яисә авыруы аркасында муниципаль вазыйфаны биләве туктатылганнан соң бер ел эчендә - 26,25 акчалата бүләкләү. Күрсәтелгән иминият суммасы файда алучыларга тигез өлешләрдә түләнә;

2) иминиятлөштерелгән затка муниципаль вазыйфаны биләгән чорда, шулай ук муниципаль вазыйфаны биләгән чорда алган гариплек, имгәнү яки авыру аркасында муниципаль вазыйфаны биләү туктатылганнан соң бер ел эчендә инвалидлык билгелэнгән очракта:

I төркем инвалидка - 17,5 акчалата бүләкләү;

II төркем инвалидка - 12,25 акчалата бүләкләү;

III төркем инвалидка - 10,5 акчалата бүләкләү;

3) иминиятлөштерелгән зат муниципаль вазыйфаны биләгән чорда:

авыр имгәнү яки гариплек алган очракта - жиде акчалата бүлөкләү,
жиңелчә имгәнү яки гариплек алган очракта - 1,75 акчалата бүлөкләү.

Тиешле иминият суммасы түләнә торган имгәнүләрне һәм жәрәхәтләрне авыр яки жиңел жәрәхәтләргә кертү «Хәрби хезмәткәрләрнең, хәрби жыеннарда чакырылган гражданның, Россия Федерациясе Эчке эшләр органның, муниципаль янгынга каршы хезмәтнең рядовой һәм житәкчелек составы затларының, жинаять-үтәтү системасы учреждениеләре һәм органны хезмәткәрләренә, Россия Федерациясе милли гвардиясе гаскәрләре хезмәткәрләренә, Россия Федерациясе мәжбүри башкару органны хезмәткәрләренә һәм сәламәтлеген мәжбүри дәүләт иминиятләштерүе турында» 1998 елның 28 мартындагы 52-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнгән авыр яки жиңелчә имгәнүләр (яралар, имгәнүләр, контузияләр) исемлегенә нигезендә гамәлгә ашырыла;

4) иминиятләштерелгән зат муниципаль вазыйфаны биләүне туктату өчен нигез булган авыру алган очракта - 8,75 акчалата бүлөкләү.

4.4. Эгәр муниципаль вазыйфаны биләү чорында яисә муниципаль вазыйфаны биләү туктатылганнан соң бер ел узганчы, федераль медик-социаль экспертиза учреждениесендә яңадан тикшерү уздырганда, иминиятләштерелгән затка инвалидлык төркеме арттырылса, иминият суммасы күләме яңа билгеләнгән инвалидлык төркеме буенча тиешле акчалата түләүләр саны белән элекке инвалидлык төркеме буенча тиешле акчалата түләүләр саны арасындагы аерманы тәшкил итә торган суммага арта.

4.5. Эгәр иминиятләштерелгән затка иминият очрагы белән бәйле рәвештә иминият суммасы түләнгән булса, әмма иминият очрагы башланган көннән алып бер ел эчендә һәм аның белән турыдан-туры бәйле рәвештә сәламәтлегенә начарланган яки үлгән булса, элек түләнгән иминият суммасыннан (иминият суммаларыннан) чигереп, өстәмә иминият түләүләре башкарыла.

4.6. Һәр иминиятләштерелгән зат өчен түләнә торган иминият премиясе күләме иминиятләштерү шартнамәсе белән билгеләнә һәм иминиятләштерелгән затның иминиятләштерү шартнамәсен төзү вакытына билгеләнгән акчалата хезмәт хакының 8,75 процентыннан артыграк була алмый.

5. Иминиятченә иминият суммасын түләүдән азат итү нигезләре

5.1. Иминиятче иминият суммасын түләүдән азат ителә, эгәр иминият очрагы:

1) иминиятләштерелгән затның суд тарафыннан билгеләнгән тәртиптә ижтимагый куркыныч дип танылган гамәл кылу нәтижәсендә килеп чыкканда;

2) иминиятләштерелгән затның суд тарафыннан билгеләнгән алкоголь, наркотик яки агулы матдәләрдән исерүе белән урыдан-туры сәбәп бәйләнешендә булганда;

3) иминиятләштерелгән затның суд тарафыннан исбатланган белә торып үз сәламәтлегенә юри зыян салуы яки үз-үзенә кул салуы нәтижәсе булып торганда.

5.2. Иминиятләштерелгән затның үлеме суд тарафыннан дәлилләнгән үз-үзенә кул салуга кадәр житкерү нәтижәсе булган очракта, иминиятче иминият суммасын түләүдән азат ителми.

5.3. Иминият суммасын түләүдән баш тарту турында карар иминиятче тарафыннан кабул ителә һәм иминиятләштерелгән затка (файда алучыга) һәм иминиятләштерүчегә элекке баш тартуның сәбәпләрен мәжбүри дәлилне нигезләп, язма рәвештә иминият суммасын түләүне гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән срокта хәбәр ителә.

6. Иминият суммаларын түләү тәртибе һәм шартлары

6.1. Иминият түләүләре иминиятче тарафыннан иминиятләштерелгән затның (файда алучының) гаризасы һәм иминиятләштерүче тарафыннан тәкъдим ителгән

иминият очрагы булуын раслаучы документлар нигезендә башкарыла.

6.2. Иминият түлэвен гамэлгә ашыру турында карар кабул итү өчен кирәкле документлар исемлеге, аларны бирү һәм карау тәртибе иминият шартнамәсендә билгеләнә.

6.3. Иминият суммаларын түлү иминиятләштерелгән затларга иминият шартнамәләренен башка төрләрә буенча тиешле суммаларга бәйсез рәвештә башкарыла.

6.4. Иминият суммалары иминиятләштерелгән затларга (файда күрүчеләргә) иминиятче тарафыннан тиешле суммаларны иминият шартнамәсендә билгеләнгән ысул белән сумнарда күчерү юлы белән түләнә.

6.5. Иминият суммаларын түлү иминиятче тарафыннан күрсәтелгән түлү турында карар кабул итү өчен кирәкле документлар алынган көннән алып 10 көн эчендә башкарыла.

7. Иминиятләштерүче белән иминиятченең үзара исәп-хисап тәртибе

7.1. Әгәр иминият шартнамәсе гамәлдә булу срогы дәвамында иминиятләштерелгән затларның акчалата түлүүләрә күләме, шулай ук аларның саны үзгәргән булса, күрсәтелгән хәлләргә бәйле рәвештә алынмаган яки артык алынган иминият кертемнәрә суммалары өстәмә түләнәргә яки кире кайтарылырга тиеш. Иминият шартнамәсен төзөгән якларның килешүе буенча күрсәтелгән суммалар иминият шартнамәсе гамәлдә булган чираттагы чорга иминият кертемнәрә күләмнәрә билгеләгәндә исәпкә алынырга мөмкин.

7.2. Иминиятләштерүче тарафыннан иминият кертемнәрә кертү ешлыгы иминият шартнамәсендә билгеләнә.

8. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затларны иминиятләштерү чыгымнарын финанслау

8.1. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затларны иминиятләштерү чыгымнары Тукай муниципаль районы Иске Дөреш авыл җирлеге бюджетының әлеге максатларга каралган акчалары хисабына финанслана.